

CASTELLS A ALCOVER

La constitució d'una colla casteller a Alcover, de la qual es dona notícia en el butlletinet, és motiu perquè dediquem la nostra portada al tema, tot girant la vista enrere. Entre els castellers, la nostra vila ha gaudit d'una certa predilecció. Tant és així que, en alguns llibres, no s'han estat de qualificar-la com a *plaça casteller* tot i que aquí, mentre no es demostri res en contra, no hi havia hagut cap colla fins ara. Potser les raons d'aquesta especial atenció cal cercar-les en aquell origen quasi llegendari segons el qual els primers castells foren alçats a Alcover. El doctor Francesc Ballester, l'any 1917, escrivia que un personatge de renom *Caragol*, amb quatre o cinc alcoverencs més, va fer el pilar de tres ja en el reculat 1789 i el pilar de quatre el 1790. Segons aquest mateix autor, foren alcoverencs els qui, el 1801, van portar els castells a Valls. El tal Cargol o Caragol, segons J. Prieto, seria un alcoverenc emigrat a Itàlia, on hauria realitzat els primers castells, que després difondria, amb alguns amics, per Catalunya. Cap a 1805, a Valls hi havia, ja, dues colles. Una d'elles, la dels pagesos, era animada pels germans Batet que, en opinió de D. Ventura, podien procedir d'Alcover. No és estrany, doncs, que, amb aquests precedents, el món casteller tingués un especial afecte al nostre poble.

Trobar una fotografia antiga de tema casteller relacionada amb Alcover no ha estat pas fàcil. En no existir colla local, ningú del poble —que sapiguem— no s'ha preocupat de fer-ne. La que reproduïm, doncs, ha arribat a nosaltres fruit d'una feliç casualitat.

Resulta que la tal fotografia fou reproduïda en el volum I de *Món casteller* (p. 207), però amb un peu que la situava a Vilafranca del Penedès. L'evidència de la imatge —l'Ajuntament al fons— no pot induir-nos a error: es tracta d'Alcover. En el mateix peu es diu que la foto ha estat facilitada pel vilafranquí Jaume Casanova, "Crossa", motiu que ens indueix a pensar que, tal vegada, el grup casteller devia ser d'aquella procedència, cosa que explicaria l'equivocació comesa.

Es tracta d'un pilar de cinc. El peu de foto diu que "la disposició del públic ens fa imaginar que es tracta d'una festa de carrer o de barri". No hi fixa, però, la data. Els elements que tenim per deduir-la són les mateixes característiques de la fotografia, els vestuaris de la gent i dels castellers, el nom que en el peu es dona a la plaça ("de la Constitució"), les banderes del balcó (monàrquiques) i la font del mig (construïda el 1896). Per tot plegat podem dir que correspon a darreries del segle passat o principis del present.

